

Rasisme i lærerutdanning - et kompetansegrunnlag

Prisca Bruno Massao,
Førsteamanuensis - Høgskolen i Innlandet
Prosjektleder – CERiTE

Høgskolen
i Innlandet

Critical Examination of Race and Racism in Teacher Education (CERiTE)

I 2021 fikk INN 12 mill. kr fra Forskningsrådet (NFR) for å forske på rase og rasisme i lærerutdanning.

Utdanningsprogram:

Kompetanse- og samarbeidsforskning

Samarbeidsprosjektets mål er å møte sosiale og økonomiske utfordringer i samfunnet.

Hvorfor rase og rasisme-forskning i lærerutdanning?

- ❑ **Rasisme, fremmedfrykt, antisemittisme og islamofobi** blir stadig større samfunnsproblemer i Norge og Europa.
 - ❑ Trussel mot demokratiske verdier og menneskerettighetsprinsipper (Hoffmann & Moe, 2020; UN-HRC, 2017).
- ❑ Det er **taushet og mangel på kunnskap** om rase og rasisme i samfunn og utdanning inkludert lærerutdanning (ref. tilståelser og diskusjoner som fulgte BLM-demonstrasjonene i 2020; UNICEF, 2022)
- ❑ Norske lærere, lærerutdannere, lærerutdanningen og forskning **unngår systematisk spørsmål om rase og rasisme** (Dowling, 2017; Fylkesness 2019; Osler & Lindquist, 2018; Thomassen & Munthe, 2020).

Prosjektets hovedmål

Å øke **kompetansen** blant lærerstudenter og lærerutdannere i temaer knyttet til rase og rasisme.

- Å utvikle **et faglig språk** for lærerprofesjonen for å kunne snakke om rase og rasisme i lærernes profesjonsutøvelse.
- Å utvikle **undervisningsredskap/didaktiske metoder** for å allmenngjøre læring om rase og rasisme i skoler, lærerutdanning og på andre arenaer i samfunn.

Hvorfor bruker vi begrepet rase i CERiTE? -hva er rase?

- ❑ Er en spesiell historisk og kulturelt ordnet form for menneskelig kategorisering som involverer **visuelle, synlige kjennetegn** på kroppen i samspill med sosial og kulturell oppfattet praksis. Rase **har ikke hatt bare en betydning** eller et eneste viktig kriterium, men dets betydning har alltid blitt formidlet gjennom visuelt utseende, og på en komplisert måte (Alcoff, 2002, s. 17-18).
- ❑ **Rase** er et **interseksjonelt** fenomen. i den forstand at det handler ikke bare om de fysiske kjennetegnene som f.eks. hudfarge, men også de sosiokulturelle og sosialøkonomiske kategorier som etniske, religiøse og klasse kategorier.
- ❑ Rase er derfor **et sosialt konstruert fenomen**.

Hva er rasisme (r)?

- Med rasisme vises det her til «en generalisering i form av at mennesker tillegges bestemte egenskaper på bakgrunn av sin tilhørighet i en bestemt gruppe, og at disse egenskapene defineres som så negative at de utgjør et argument for å holde medlemmer av gruppen på avstand, ekskludere dem, og om mulig aktivt diskriminere dem.»
- En slik negativ generalisering og underordning av mennesker kan kalles rasisme, uavhengig av om den begrunnes med folks hudfarge, religion, språk eller kultur» (Bangstad og Døving, 2015:16).

CERiTE i praksis

- Er fordelt i 4 Arbeidspakker

1. Kartlegging og utvikling av
et kunnskapsgrunnlag

2. Samarbeidsundervisning
– samarbeid med
museene

CERiTE

3. Bruke VR –spill i læring om ulike
typer rasisme i skolesammenheng

4. Erfaringer fra de rasialiserte /
etniske minoriteter blant
lærerstudenter og lærere
- Doktorgradsstipendiat

Arbeidspakke 1: kunnskapsgrunnlag

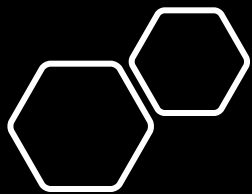
1. Systematisk litteraturgjennomgang inspirert av systematiske datainnsamlingsstrategier (Gough & Thomas, 2012) for å skape en oversikt over forskningen på feltet.
2. 5 fokusgruppeintervjuer med fire til seks lærerstudenter med deltakere fra minst tre norske lærerutdanningsinstitusjoner.
3. 15 -18 individuelle intervjuer med lærerutdannere fra ulike norske lærerutdanningsinstitusjoner.

Arbeidspakke 2: I samarbeid med museene

Museene som alternative undervisnings- og læringsarenaer i temaer knyttet til rase og rasisme.

Rase og rasisme som både fortids- og nåtids- fenomener.

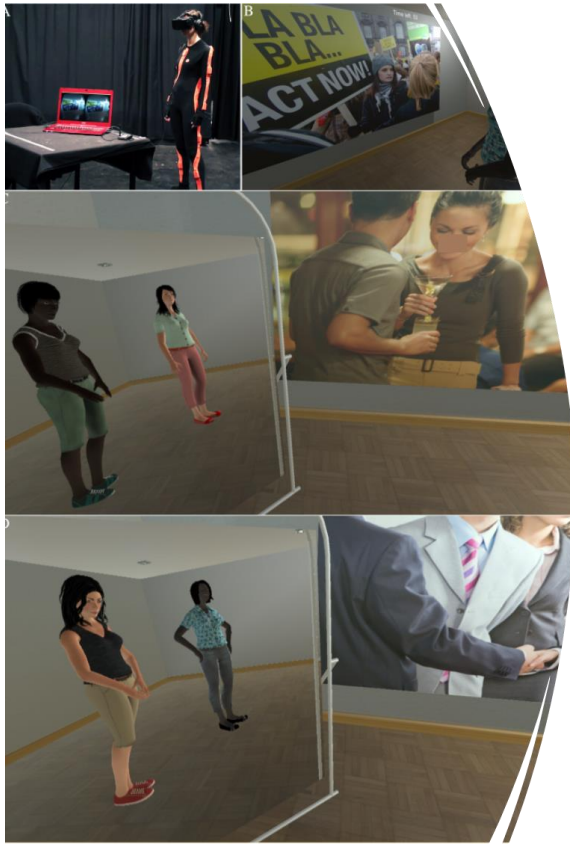
Flere casestudier

Samle data fra fem utstillinger som representerer både fortids- og samtidsfortellinger om nasjonale minoriteter, innvandrere og flyktninger i Norge.

Ca. 30 lærerstudenter vil besøke museer som en del av et læringsopplegg under lærerutdanningen.

Gjennom diskusjoner, observasjoner, individuelle intervjuer og gruppeintervjuer vil lærerutdannere, lærerstudenter og museumspedagoger utforske de ulike fortellingene i utstillingene og de vil gis interaksjonsmuligheter i forhold til kunnskap om rase, rasialisering, hvithet og rasisme.

Arbeidspakke 3: Virtual Realty (VR) spill

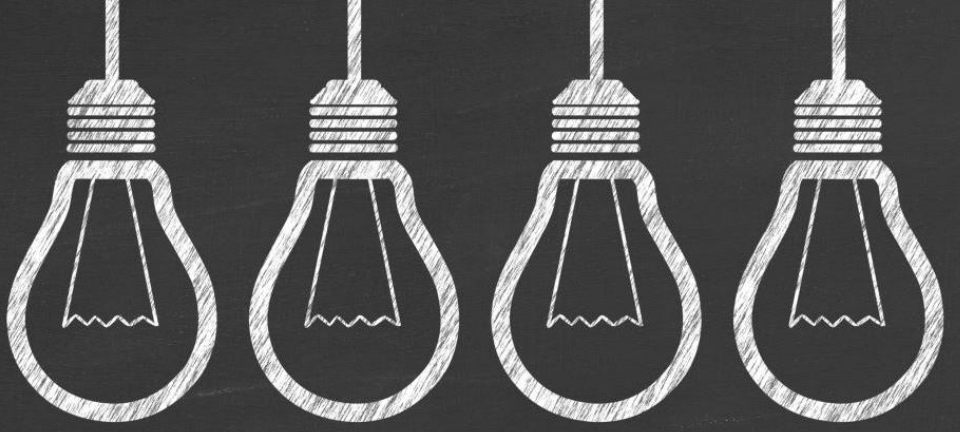
Metode: VR– spiller

- Lærerstudenter skal rollespille en lærer
- Scenarioene involverer situasjoner og utfordringer som krever at studentene tar potensielle antirasistiske pedagogiske beslutninger.

Forventede læringsutbytter

For å stimulere lærerstudentenes kritiske refleksjoner og diskusjoner om ulike handlinger i forhold til valgene de har tatt i rollespillet men også i andre situasjoner.

Utforske ulike anti-rasistiske muligheter i ulike situasjoner.

Arbeidspakke 4: Doktorgrad

Fokus:

Erfaringer fra rasialiserte lærerstudenter og lærere skal brukes som kunnskapsgrunnlag.

Takk for oppmerksomheten

**Høgskolen
i Innlandet**